

PROSVETA

THE ENLIGHTENMENT

GLASLO IN LASTNINA SLOVENSKE NARODNE POSPOBNE JEDNOTE

Organ of and published by the Slovene National Benefit Society

Narodnost: na Zvezno državo (izvan Chicago) in Kanado \$5.00 na leto, \$2.50 na pol leta; na Chicago in Ohio \$1.50 na leto, \$0.75 na pol leta; na inozemstvo \$2.00.

Subscription rates for the United States (except Chicago) and Canada \$5.00 per year, Chicago and Ohio \$1.50 per year, foreign countries \$2.00 per year.

One year in advance — Receipts are not returned.

Advertising rates on agreement — Manuscripts will not be returned.

Naslov na vse, kar ima stik s Prosveto

PROSVETA

2537-39 South LaSalle Ave., Chicago, Illinois.

MEMBER OF THE FEDERATED PRESS

Datum v objavo, na primer (March 31, 1931), poleg vsakega besedila na naslovni strani, da vam je s tem dnevnikom poslana kopija. Popolnoma je prevodna, da se vam ni treba bati.

Mali in veliki zločinci

Vsek čas se oglasi kak verski učitelj z lamentacijjo, kako slabo je na svetu, koliko greha in zločina je na svetu, kako vse skupaj vrag jemlje itd., itd., vse to le radi tega, ker je premalo — verske vzgoje in veliko pomanjkanje vere. Ni treba, da bi bil jokavec te vrste katoličan; lahko je fundamentalist katerekoli mavrične narave, sedmodnevni adventist, krščanski scientista ali pa marinar v službi "zveličavne mornarice", ki jo vodi missus Aimee Semple McPherson, visoka vladarica Angelus templja in oznanjevalka četverozglednega evangelija. V bistvu so vsi enaki in vsi se enako jokajo.

Sociologi so že ponovno in ponovno dokazali, da verska vzgoja ni nobeno zavarovanje proti moralnemu propadanju ljudi v današnjih ekonomskih razmerah. Oficijska statistika jasno pravi, da zločinci niso sami brezverci ali slabo versko vzgojeni posamezniki; zločinski valovi obsegajo predstavnike vseh verskih grup in elementov. V nekaterih krajih celo prekašajo katoliški zločinci odstotek katoliškega prebivalstva. Profesor J. B. S. Haldane poroča na primer, da je v Angliji petnajst odstotkov zločincev katoliške vere, da znaša katoliško prebivalstvo Anglije približno 7.5 odstotkov. V New Yorku zavzemajo katoličani 25 odstotkov prebivalstva, toda v newyorških zaporih in kazensnicah je 65 odstotkov katoličanov. Na drugi strani poročajo avtoritete, ki klasificirajo zločince po poklicih, da je med njimi največ — revnih delavcev brez ozira na to, kako so bili vzgojeni.

Vzle tem dejstvom nadaljujejo jokavci svoje sentimentalne pridige o pomanjkanju vere kot glavnem vzroku množenja zločinov v Ameriki. Mi verujemo sociologom in strokovnjakom, ki se s tem pečajo, ne pa jokavcem. Imamo pa še en dokaz, ki najlepše osvetljuje fakt, da verska vzgoja ni nobena preventiva moralnih ekscesov. To je zgodovina.

Brez malega že dvatisoč let je krščanska vera na svetu. Koliko je dvignila človeštvo, kolikor si ga je podvrgla, bližje k svojemu idealu? Ali je v tem dolgem času odpravila zločin, izkoristila, sebičnost, blato nemoralnosti in človeško klanje na debelo? Najmočnejša krščanska cerkev, katoliška, je v srednjem veku dominirala južnospadni, zapadni in srednji del Evrope čez tisoč let. Bila je nadvladna in njene dogme in nauki so bili svetni zakoni; absolutno je kontrolirala vso vzgojo. Ali so bili takratni ljudje v splošnem kaj boljši od današnjih? Mar ni bilo zločinov in nemoralnosti? Kaj še! Take propalosti ni bilo še nikdar prej v Evropi. Katoliški zgodovinarji sami mestoma to priznavajo. Ti zgodovinarji seveda silno naglašujejo posamezne slučaje čednostnega življenja in lepo — ignorirajo splošne razmere.

V vseh časih zgodovine so bili abnormalni ljudje na svetu. Danes prvačijo v industrijskih deželah, v katerih je najhujši boj za obstanek. Komisije, ki se že dolga leta bavijo s raziskavanjem vzrokov zločinov, poročajo vse nekaj drugega kot pa pravijo verski moralisti. Poročajo tole: zločinski valovi naraščajo in padajo z intenzivnostjo boja za življenska sredstva in z gibanjem sile bogastva za gospodstvo nad maso, iz katere (mase) se bogastvo obnavlja in narašča.

Zadnje se lahko pove bolj po domače: Dokler bodo veliki zločinci v palačah ropali in ubijali male ljudi na svoj postavi dobiček, toliko časa bodo mali zločinci v podzemnih ropali in ubijali vsakogar, ki ga dosežejo, za svoj nepostavni dobiček.

To je svet — malih in velikih zločincev. Verski moralisti vidijo le male. Velikih ne vidijo, ker so — od njih najeti in plačani, da jih odevajo s sijem sakrosankcije. Delovna masa v sredi je pa trtev obojih.

Orestes H. Caldwell, bivši član federalne radiokomisije, poroča o iznajdenju nove tube, ki razširja okoli sebe toploto. Nova tuba je dobila ime "elektronska tuba". Caldwell pravi, da je ta tuba v stanu stimulirati človeka k veliki energičnosti, grela bo sobe in preprečila mrzlico. Sploh, kdor bo imel pri sebi radiopremojnik, ga ne bo zeblo niti zunan v najhujšem mrazu.

Pozdravljena tuba, če je to res — in če te brž ne kupi in pokopje elektrikaški trust!

Glasovi iz naselbin

Zanimive beleške iz raznih krajev

(Dopisovalci in poročevalci domačih vesti, ki jih Prosveta prinaša dnevno v koloni "Glasovi iz naselbin," naj vselej podpisajo svoje polno ime in navedejo naj naslov, kar naj znači, da jamčijo za svojo prispevek. Poročila in dopisi naj bodo jedrati, kratki in resnični; spisal morajo biti v dostojnem tonu. Na anonimna pisma in dopise se ne bomo ozirali.)

To in ono

Milwaukee, Wis. — Delovne razmere v industrijah se niso še prav nič izboljšale, toda stavbniška obrt je nudila delo nekaj stotinam delavcev. Začnemo po-mot proti brezposelnosti bodo nudila sedaj dela pri gradnji številnih cest in železniških križišč; za to se bo porabilo denar, nabran deloma od nove postavbe na gasolin, deloma pa dovoljen od državne in zvezne vlade. Skupno se bo v nekaj tednih zaposlilo okrog 6000 delavcev, kateri pa morajo biti samo iz države Wisconsin, oziroma so morali živeti v tej državi najmanj pet let. To je mala, začasna pomoč. Kaj pride potem pa ne vedo ne bogovi in ne rev. Trunk.

Državna legislatura je s velike večino sprejela, oziroma zaenkrat samo odobrila za nadaljno razmatranje, splošno osemurno delo za vse industrijske in obrtniške delavce. Kakšno stališče bodo zavzeli gospodje v senatu, je pač vprašanje. Tam imajo odločilno moč progresivci.

Mestni svet v Milwaukee je točje oddal onih 28 akrov zemlje pri kanalizacijskih napravah v roke Metropolit komisije, kar pomeni, da se je preprečilo, da bi mesto kdaj lastovalo lastno elektrarno. O tem se je že na tem mestu poročalo. Je zelo umazana mahinacija od strani "nezastankarjev", toda volilci bodo prej ali slej spregovorili — se namreč zelo hitro pri nas dan!

Da se kateri izmed nas Slovencev ne zastrupi s politiko, Cenotv žurnal vse te stvari lepo za-molči. Sicer pa polni sedaj svoje kolone z najmodernejšim "social registrom", kar je prav gotovo zelo zanimivo — in podučno tudi. Kaj nas briga kaj se godi v državnih postavodajah, kakse so gospodarske razmere, ali kako se bomo izmotali in teh krasnih razmer? Volitve se bližajo, zato ni voličem treba vedeti grehov, slabosti ali pa dobrih del raznih političnih strank. Cenotv žurnal je zadnjič priobčil sledeči imeniten nasvet voličem: "Vaša naj-volji po svojem najboljšem prepričanju", kar je seveda mero-dajno za vse njegove pristaje, kateri nimajo nikakega prepričanja in bodo torej v tem smislu glasovali.

V št. 104 tega časopisa čitamo na prvi strani razna, za vse bogaboječje razburljiva poročila: "Krščanske religije izgubljajo vernike". "Sovjetska protiver-ska propaganda dobi čedalje več pristajev v Nemčiji". "Sov-jetski vpliv v Kini in Japonski se širi". "Ford gradi velike avtomobilne tovarne v Rusiji". "Mala ententa se krusi", itd. Svet in življenje, vse postaja sil-no zanimivo in tudi — Prosveta.

Ni mi pa ugajala kratka opaz-ka v Prosveti št. 103 glede tr-govske avse iz Italije in Ru-sije. Rusija kupuje po vseh in-dustrijskih državah svoje po-trebnine za hitrejšo izvršitev petletnega načrta. Saj vendar odvisi od tega uspeha vsa bodo-čnost delavske države in tudi svetovnega proletariata. Sovjet-ska vlada ima omejene prilike za nakup. Mnoge države ji ne da-do ali ne morejo dati kreditov, zato je treba zamenjavati in I-talija je najboljša delata za te vrste trgovino. Gotovo, naročila la Rusije ojačajo vsaj deloma Mussolinijev stališče in podaljša-jo diktaturo življenje, toda kaj je to proti nemernemu pome-nu uspeha ruskega petletnega nač-erta! Se par let in Rusija ne bo kupovala več v Italiji, medtem ko bo njen uspeh izpodkopal moč fašizma prav temeljito.

Po svetu se godijo čudne stva-ri, katere delajo silne škodi vsem, ki so za red po bojni volji. Nova španska vlada je zaplenila velike dele veleposredstev španskih plemenitstev, da razdeli to zem-ljo med revne kmetje. Finančni minister, ki je socialist, je pre-klinal nameravano posojilo v A-meriki v znesku 60 mil. dol., ka-tereja je dobila prejšnja vla-da. Nova vlada se torej ne ostra na nečna čustva ameriških

plemenitstev iz Wall streets, v Washingtonu pa so toliko ob-zirni, da ne preključijo prizna-ja nove španske vlade. Konfi-kacija privatnega lastništva, to je vendar boljše!

Angleški finančni minister, ki je tudi socialist, je predložil nov proračun za prih. leto, potem ka-tereja nameranja, da mora vlada razpisati še višje, posebne dav-ke na veleposredstev plemenitstev, krvnih in denarnih. Pa tudi več-ina ostale voote za proračun hoče socialist Snowden poiskati v žep-ih gospodje iz "višje" družbe. To je nekščanako in ako ne od-jenja, se bo svet podri.

V Washingtonu so zborovali te dni razni gospodje iz vrst denar-nega plemstva in se posvetovali, kako bi bilo mogoče znižati pla-če delavcem, odpraviti krizo, na-baviti še več morilnega orožja in odpraviti oboroževanje, sestrada-ti delavce in kmetje ter jih ob-temu zadovoljiti itd. Več ko tisoč mož je zborovalo, Hoover jim je zapol lepo himno iz Jeremijevih psalmov, v hotelu se je vrtil velik banquet, s velikimi govori in — svet je bil rešen. Delavci la-hko sedaj mirno zaspijo, v prepri-čanju, da jih čaka po smrti ne-beško veselje, na volilni dan pa glasujejo "po svojem najbolj-šem prepričanju".

Omeniti moram, da je Pro-sveta v Milwaukee čisto "brez-pomembna", toda kadar hočemo namerati kako veselico, oziroma, kadar hočemo gotovi ljudje do-si uspeh s reklamo, ali kadar ho-čejo povedati svoje več ali manj moderno mnenje, se pa lista pri-dno poslužijo. Na eni strani udri-hajo po socialistih, preprečujejo vanko napredne delovanje, na drugi pa zlorabljajo Prosveto za svojo prozorno propagando, za svoje ideje, v katere verujejo sa-mo se tisti, kateri "glasujejo po svojem najboljšem prepričanju". Pošten ljudje imenujejo tako stvar — demagogija. Pa brez zamere, gospoda — Spartak.

Naše pomožne akcije in naš špetir

Collinwood, O. — Citatelji Pro-svete se bodo gotovo spomnili protesta Anice Rogelj iz metro-pole. "Noben list bi ne smel biti proti in vsak dopis bi moral v koš, ki kritizira dobrodelno ak-cijo brezposelnih, katero je pod-vel naš list "E." v metropoli." Tako nekam bi mi vzeli protest na znanje. Ampak naši pri "E." pa lahko razburjajo duhove, da-lajo prepire in lahejo dlako v jaj-cu. In ko jo najdejo, potem pa jok in stok.

Ko sem bil še otrok doma, so šenske, ki so imele moze v A-me-riki, modrovali: "Če bo ta in-vo-ljen za predsednika, potem bo do-bro. Tako je pisal moj. Če ne, potem bo za strano silbo, vse fa-brike bodo zaprli." — "Moj je pa pisal, da če bo tisti..." Ena-kopravnost je rekla, če bo Ho-over izvoljen, da bo dobro. Mi pa smo bili lačni, ko je bil Roose-velt, Taft in Wilson. To je bilo še pred rojstvom našega lista, in bili smo lačni v Avstriji pod Fran-za Jožefom. Kar smo še tega navajati, smo radi tega v stran-ki, ki je za odpravo bede, po-manjkanja in brezposelnosti.

Naš stari prijatelj Louis Tru-ger, pomočni urednik pri "E." in Jože Peditz, "staff reporter" istega lista, opisujeta grozote, kako stradajo nekateri naši ro-jaki. Meni je kar hudo, ker sem tako hudoben, da sem naspro-tval Vatro Grilju pri njegovem plemenitem delu. Jaz ne bi mo-rebiti bil storil tega hudobnega dela, ampak njegov zagovornik me je opozoril, da si bo Vatro pridobil velike zasluge med na-rodrom. Torej ni šlo za velikodu-šno delo, ampak za zasluge, pri-znanja, zahvale itd. Ampak, ker so nekateri rekli, če bo Vatro zraven in "E." da ne bodo so-de-lovali, zato je podal resignacijo (4. maja je podal izjavo, da od-klanja vsako priznanje). Kako more nekaj odklanjati, kar mu še nihče ponudi ni!

Dve košari jedli (ali pa deset) ne more vzdrževati naših brez-poselnih. Daroval so največ dru-štva, ampak društva bi lahko sa-

ma okrbnovala svoje člane, ker jih najbolj poznajo. Sedaj pa da-rujejo akciji Enakopravnosti, po-tem pa dajo imena svojih članov. Ta je potreben in ta je potreben. Potem preide Jože Peditz na naša člana, če je res potreben. On že ve, če je ali ne. Mi, ki ni-mo prijatelji "E.", ne vemo nič. To mi je povedal rojak, ki je do-bil košaro: "Jaz imam 6 otrok in nobeden ne dela; dali so mi eno košaro. Čez cesto živim, ki de-ja in služi do \$50 na tistinalet-daj, ima sina, ki dela in tudi be-ro. On pa je dobil dve košari (po-vedal mi je ime in ulico). Rojak je pofal nekaj darov na dom od naše akcije, ko pa pride tja, je videl lepo hišo in fino pohištvo. Pa je rekel: Saj sem sam bolj potreben kot pa ta. Jože Peditz je bil tudi zraven. Louis Truger je sam pisal, da so "pitati i mo-tili" oni koji imade po 3 hišaje na banki, ampak ker so rekli pri našem listu, da je potreben — je pač tako.

Kaj pa Community fond, "E"? Tudi oni preiskujejo in tudi dajo, kjer je potreba, mi pa moramo plačati. Vi ne? Zato ne pripo-ročate rojakom Community fund.

Apeli na društva niso na me-stu. Društva skrbijo kolikor morejo. Naše društvo je plačalo zadnji mesec \$35 zaesmentu sa-mo brezposelnim. Daruje kadar prošje člani direktno; če ena smrtina ne bi bila plačana in tu-di podpore ne, če ne bi društvo skrbelo za to, da imajo člani pla-čan assessment.

To ni prvič, da ljudstvo, poseb-no otroci, stradajo. Beda je bila tudi v dobrih časih. Mi smo jo videli, tudi otroci so bili lačni, in pomagali smo, ker vemo, kaj je lakota. Tudi pri nas ni bilo kru-ha.

Naš list in urednik ga rada za-vožita. In zavozil ga je tudi tu-kaj. On vselej, kadar je na na-pačnem tiru, bi rad odvrnil po-zornost od sebe. Nekdo so dejali naši pri krožku nekemu pevcu: "Če boš pri njem stanoval, boš zgubil vpliv, ker je socialist." Pa zgodilo se je ravno narobe. Tisti jih ni poslušal in še zdaj ni vpli-va izgubil. So pa drugi, ki so po-slušali "E." in urednika in jih je še imenoval, češ, saj nisem bil sam, tudi ti si bil, samo da in da izgubijo vpliv. Škoda je fantov. Zeleti je, da bodo spoznali, da se

RAZNE ZANIMIVOSTI

Golobji praznik

V Bruslju so postavili apome-nik 30,000 poštnim golobom, ki so "padli" v vojni. Bronasti spo-menik predstavlja mlado dekle v belgijski narodni noši, ki dviga v zrak poštnega goloba. Ko se je dvignil zastor, so spustili voja-ki na trg tisoče golobov, ki so kr-žili po zraku. Tudi nekdanji bo-jni tovariši iz Anglije in Francije so počastili apomin belgijskih krilatih junakov.

Splošno pozornost je vzbujal golob "Konsul" iz Londona. Po-sebni vojak je za njim nosil nje-govo zlato medaljo, ki jo je za-šljal na Flandrskem za rešitev obkoljene skupine oklopnih av-tomobilov. "Konsul", upokojene-c britanske vojnega ministrstva, je zadnji invalid iz svetovne voj-ne. Njegovega slavnega tovariša "Regenta" je v pokolu doletela šalostna usoda: pred meseci ga je počila mačka. To grozodejstvo so na odredbo uprave vojnega golobnjaka pozneje plačale s življenjem vse mačke v okraju, ki so bile brez gospodarja.

Svarilni smrad

V rudniku se svetlobni in zv-čni varnostni signali niso prav obnesli in tudi čisto tehnično jih je dostikrat nemogoče na-mestiti na pripravnih mestih v rovi. Po nekem novem postop-ku naj bi bil rudarjem svarilno znamenje pred pretečo nevar-nostjo oster, neprijeten duh, ki ga človek prav težko zgreši. V to svrhu predlagajo, naj bi se za primer nevarnosti spustil po ventilacijskem cevju z brizno neka-jsto metrom na minuto, bi se duh v najkrajšem času zanesel po vsem rudniku in opozoril ru-

ne izplača pajdasti se s politič-čarji republikanskega kova. U-pati je, da omenjeni pevec zopet dobi svoj vpliv med narodom, ker so narodu potrebni bolj kot republikanski klubi in naši kro-žki v metropoli.

Vatro piše v uvodniku 4. ma-ja: "Nekateri, katerim je naš list trn v peti." Zakaj je nekate-rim trn v peti? — F. Barbič.

Izjava

Chicago, Ill. — Nedavno mi je prišla v roke št. 68 Prosvete z dne 21. marca, v kateri je pri-obeljen dopis Matije Pogorela, v katerem poroča o smrti Katar-i-ne Pogorelec, soproge pred nekaj-leti v Chisholmu, Minn., umre-ga Louisa Pogorela, ter pravi: "Pokojni L. Pogorelec je bil na Elyju tudi policaj za časa, ko je bil tam za župana mr. Brozich in, kot mnogo drugih, je bil tu-di pokojni Pogorelec radi speku-lacij "Ambrozicha" ob par tiso-čakov, radi tega se je večkrat bridko pritožil, da je drago pla-čati policijsko službo na "Elyju".

Resnici na ljubo tem potom izjavljam da je ta trditve po-polnoma neresnične. Jaz nisem nikdar prejel od pokojnega L. Pogorela enega centa, niti ni bil on po meni oškodovan na noben način. Ravno nasprotno je resnica. Pokojnika sem spravil v mestno službo na njegovo naj-no prošnjo in ravno ta služba mu je omogočila, da si je kmalu potem kupil malo farmo, na ka-teri je mogel preživeti svojo ve-liko družino. Ako sem kdaj kaj prejel od pokojnega Pogorela, gotovo mora biti nekeje kaj za-pisanega v njegovi zapuščini in jaz zahtevam, da Matija Pogo-relec pride z dokazi na dan ali pa prekliče, kar je pisal. Vse mo-je obligacije so javno zabele-žene in za vsako lahko dam po-jasnilo onemu, kogar se tiče.

Geo. L. Brozich.

Pojasnilo

Cleveland. — Ker me je več zunanjih sodrugov vprašalo, ako Louis Belle, ki je nastopil na pr-vo-majski slavnosti kluba št. 49 v Collinwoodu zopet poje pri o-riginalni (klubovi) "Zarji", naj bo vsem pojasnjeno, da se in da izgubijo vpliv. Škoda je fantov. Zeleti je, da bodo spoznali, da se

darje, naj se zatečejo k varnost-nim šantom.

Nevaren strup

V okolici mesta Pienars v Transvalu (v južni Afriki) so našli delavci ob bregovih reke i-stega imena gomoljasto rastlino, iz listaja te rastline pa se je š-iril zelo omamljiv duh. Dva de-lavca, ki sta pretipavala gomol-jiaste korenine, sta zbolela in vse je kazalo, da sta zastruplje-na. Zdravnik dr. Green, ki je oba bolnika pregledal, je v svojem la-boratoriju ugotovil, da se naha-ja v gomoljih tiste rastline strup, ki je tako hud in nevaren, da za-dostuje že ena tisočinka grama, da umori odraslega človeka. U-činek novega strupa je torej 5000-krat hujši kakor učinek strilnjina. Novemu strupu so dali ime "adenia". Ta strup je tem nevarnejši, ker ne zapusti nika-kih sledov v telesu zastrupljen-ca.

Trinajstina

Uči potreba kakat' hloba, pra-vi naš pregovor. Velja pa se-veda tudi za Američane, ki ei navzlic alkoholni prepovedi sku-šajo eladiti potašsko bivanje z opojnimi pijačami. Tako so se hoteli izdelovati vino s kar se da presenetljivimi pomočki, n. pr. z besgovim cvetjem, z regrato-vim. Profesor znamenite uni-verse v Yalu, R. Selden Rose, je nedavno objavil čuden zveček z naslovom Wine making for the Amateur, kjer priporoča za iz-delovanje dobrega vina zgolj u-porabo trnega soka.

Delavska predloga poročena

Harrisburg, Pa. — Predloga državne delavske federacije, ki jo je podpirala tudi Unija za a-meriške civilne svobodine, in je prepevala vstop držav-nim zakonem na osemletje, kjer se v teku industrijski spori, brez izrednega governorjevega do-vo-ljenja, je bila poročena v nižji zbornici državne legislature s 98 proti 58 glasovom.

Nove knjige

Uredništvo Prosvete je prejelo nove publikacije:

Pavel Breznik: U senci oblakodera. Izdavača Knjižarnica Gece 1931. (V cirklicah.)

Dr. Franjo Zgec: Ali spolna vzgoja potrebna? Maribor. Založila Ljudska ti-na. 1931.

Dolenjska. Metropola Novo Mesto. dil Anton Podbevšek. 1930. Izdal in "Progres" zavod za pospeševanje med-nih trgovskih zvez v Novem mestu.

Juan Zorman: Pota ljubzni. Samor-ba. Cleveland, O. 1931.

Slavonic-American Year Book 1931. ed by Vincent Ujeich and Vilko Gecan. lished by Slavonic-American Progress

Adamci v japonsčini

Ker smo že pri knjigah, naj omen-i to zanimivo vest, da se knjiga "Dynamite" tero je spisal naš rojak Louis Adamci, prevaja v nemščino, ruščino, češčino in j-ščino. V teku je tudi posebna londonska ja za Anglijo. O tem nam poroča Adamci

Knjiga o Dolenjski

To je zbirka prispevkov raznih av-tor, ki omenjajo zgodovinske in današnje na-vosti mest, gradov in drugih krajev Dole-nske Krajin. Opisli so večino stanje povračni, kar je razumljivo, ker na 128 str-kojkor šteje knjiga teksta brez oglosov, n-koče vsega povedati. Je le kratek pre-Vmes je obilica slik, med katerimi ena-stavlja skupino izletnikov S. N. P. J. na p-ji v Novem mestu.

Tehnična stran dela je slaba in o-kvarijo okus. Vse kaže, da knjiga ni bi-dana radi zgodovine in krajeplja Dole-nske predvsem radi reklame dolenjski-govcev.

Mnenje o ostalih knjigah sledi ob prv-ložnosti.

Izumirajoči narodi

Izumiranje celih narodov je znan kul-turozgodovinski pojav. Ta nesreča zadene vsem narode, ki v svoji primitivnosti in do-dušnosti nimajo dovolj odporne sile, da obranijo tujih osvobodilcev in da bi kljub-tujim vplivom. Na ta način je izumrlo še-število nekdanj visoko-kulturnih narodov. S-niše se na Inke, ki so pred stoletji ustvar-jujni Ameriki visoko kulturo, ki prav ni-zaostaja za kulturo starih Egipčanov, in p-narod "Majev," čigar ogromne stavbe n-toku Yucatanu še danes vzbujajo občud-ovanje. Prav tako tudi nekdanj mogot-naroda Aztekov v Mehiki ni več.

Narodi pa izumirajo tudi še danes, davno so n. pr. izumrli zadnji potomci do-nov na tasmanskih otokih. Teh otokov o-bili polastili Angleži šele v začetku 19. sto-letja in so tam ustanovili naselbine za kam-š-takimi "gosposdi" se pa domačini nikoli so mogli razumeti in zato je prišlo med o-skupinama do neprestanih krvavih bojev. I-angelskimi puškami so seveda bili domači-je lažini. Domačinov je bilo na teh otokih leta 1816 več tisoč, kmalu pa jih je bilo o-kozi 250 in te je angleška vlada preseli-la mali otok Flinder. Tu jih je bilo leta 184-še 45, zadnji Taamanec pa je umrl leta 1861.

Podobno se godi tudi narodu Maorov. 1769 je cenil kapitan Cook domače pre-stvo na novi Zelandiji še na 250,000 doli leta 1886 pa se je zmanjšalo to število na 40.000.

Tudi domače prebivalstvo na otoku O-mu izumira. To je narod "vedov." Dane-"vedov" je še 150.

V Afriki izumirajo "busmani," ki jih danes le še kakih 5—8 tisoč, na severu Ev-rope izumirajo Eskimi, ki jih je danes le še 40,000. Zatiira jih "evropska kultura in civ-ilija," največ v obliki žganja...

Filmi in kinematografi

L. 1928. so napravili 1839 dolgih fil-mov. Lani je produkcija malo padla. Filmske t-ke so bile opreznije radi uvažanja zv-ke in barvanja filma. Lani je šest deset o-dalo mednarodni filmski trg: Amerika je pravila 750, Japonska 400, Nemčija 250, sija 150, Anglija 100 in Francija 94 dol-gih filmov. Amerika sama je tona produkc-koor toliko filmov kakor vse druge dra-Avstrija z 20, Poljska s 15, Kitajska 10, Španija, Švedska, Čehoslovaka s po 10, Italija in Madžarska s po 5 filmi izražajo-ogromni produkciji prvih šest držav.

Amerika brez dvoma vodi v filmski dukciji. Zaposluje redno 225,000 delavcev, 000 statstov in nekaj tisoč raznih um-nikov. 35% od celokupnih dohodkov pro-dukcijskega filma industrija sama iz in-vestira. Japonska filmska produkcija pa o-večinoma doma.

Začetkom 1929. l. so na vsem svetu na-11 57,304 kinematografe, od teh 27,455 v E-u-pi, 23,323 v Ameriki, 218 v Aziji, 1693 v-straliji in 640 v Afriki.

Erich Dwinger:

Armada za žičnimi plotovi

Za Prosvetu prevedel Tone Seliskar

Ko se je vrnil, je bil tako prepaden, da sem ga komaj spoznal. "Junker," je dejal z nekim novim, tujim naglasom, "rad sem šel v vojsko in se nisem mazal, ko je bilo treba iti na vojsko. Toda šel sem s prepričanjem, da bodo z menoj ravnali kakor z vojakom, ne kakor s kamnjencom. To tu pa je ... je ... In če bo še kdaj treba iti, in če ne bodo prej poskrbeli, da se ne bo nikoli več kaj takega godilo ..."

"Ne omahuj, Pod!" sem mu tiho dejal. "Tudi tu se bomo za domovino, kakor na fronti! Samo na drug način, ki je težak, ki nam uničuje živce, toda ..."

Opletal je z rokami in zakričal: "Da, toda ..."

"Pomiri se Pod!" sem ga prosil. "Bodi pravičen. Kaj misliš, da se ruskim ujetnikom pri nas ravno tako ne godi?"

"Rusi niso krivi našega trpljenja!" naju je prekinil Brunn. Njegov glas je oster in strasten. V njegovi glavi ni vse v redu! sem se prestrašil.

"Kdo pa?" sem vprašal premišljeno. "Vojna!" je zakričal. "Vojna!" je ponovil ljuto, nasilno. "Vojna ..."

Zjutraj me je nekdo zbudil iz spanja. Pred menoj je stal mlad nemški podzdravnik, neki medicinski kandidat. Bil je ves obupan in njegove oči so gorele iz globokih jamic. "Vatani-te!" je dejal. "Še enkrat moramo poskusiti pri komandantu. Danes ponoči sta umrli dva avstrijska zdravnika ..."

Šel sem poleg njega skozi temno barako. Nekajkrat sva morala prestopiti otrolo truplo, ki je ležalo na hodniku. To so bolniki, ki so padali s zgornjih pričen.

"Kako morete to vzdržati?" me je vprašal s slabotnim glasom. "Mi imamo vsaj svojo tiho sobico, smo vsaj par ur ponoči sami, vsaj takrat ne slišimo kričanja, ne vidimo umirajočih. Vi pa ..."

"Ne vidim več, ne slišim več," sem dejal. "Človek otopi."

"Da, drugače bi človek zblaznel. Ali vendar ..."

"Kako je štabnemu zdravniku?" sem ga naglo vprašal.

"Se dobro ... Toda kdo ve kakor dolgo še ... Predvsem pa silno duševno trpi. Pegasti legar se lahko prepreči. Pegastega legarja ni treba. Svetloba, hrana, čistoča onemogočijo vsak tifus. Da, to je najstrašnejše! Ker bi ga ne bilo treba! Samo ta brezbriznost, ta malomarnost, ta površnost ... Bojim se, da bo današnji razgovor ... Teško se že sam sebe obvlada ..."

V zdravniški hišici me že pričakuje Dr. Bockhorn in neki avstrijski polkovni zdravnik. "Dobro jutro, praprščak!" me je pozdravil kratko. "Že vse veste, kajne? Ali — ali! To je naše današnje geslo."

V predsobi je sedel kozaki kapetan. V imenu zdravnikov sem ga prosil, naj nas pri-javi komandantu. Napravil je obupno gesto z roko, in žalostno gledal na nas. "Gospod kapetan, prosimo vas za poslednjih naših petnajst tisoč!" sem dejal. Stisnil je ustnice in šel.

Skozi vrata smo slišali ostro besedičenje. "Vi morate, gospod komandant!" sem čul kapetana. "Predpis je ... Konečno je stopil ves razburjen ven in dejal: "Prosim ..."

Postavili smo se okoli komandanta v polkrogu. Na njegovi pisalni mizi je ležal nabit revolver. Drugekrat ga ni bilo tam! mi je šlo skozi mišli.

Dr. Bockhorn je spregovoril. Predstavil nam: "Prosim, da se nam da več vode. Niti toliko je nimamo, da bi bolnikom splakovali ust-

nice. Prosimo za vojaške odeje, ali vsaj za slamo. Skoraj vsi bolniki so od ležanja na tridih pričen do krvi preležani, kar pospešuje okuževanje. Prosimo drv za naše peči. Trideset odstotkov vseh ujetnikov ima poleg griže in tifusa vnetje pljuč in zmrzline."

"Jaz ne znam čarati!" je odgovoril krvo-
lok.

Dr. Bockhorn je pričel kričati. Nekoliko sem se obotavljal. Potem sem pa le prestavil: "Predno ste že pripravili tabor za 25,000 ujetnikov, bi vsaj priskrbeli najpotrebnejše!"

"Ali hočete meni, cesarskemu oficirju, oponašati predpise —?" je zarenčal krvo-
lok.

"Ali veste, koliko jih sedaj vsak dan umr-
me? Stopetdeset! Stopetdeset!" je kričal Bockhorn ves iz sebe.

"Na fronti jih pogine še več!" je vzklik-
nil krvo-
lok.

Dr. Bockhorna bi kmalu zadušilo. "Vsaj kako barako moramo dobiti za naše mrlice!" je zastokal. "Ali je tudi to prevelika zahteva? Na fronti jih vsaj pokopljejo! Tu pa jih me-
čete podganam! V najkrajšem času bo izbruh-
nila kuga."

Krvo-
lok se je stresel. "Pokopljite jih, če
jih morete!"

Dr. Bockhorn se je opotekel. "Dobro," je
dejel, "dobro ... Sedaj pa mu povejte samo še
tole: Rabimo prazen prostor za izolirnico. Po-
leg zdravniške hišice je prazna kamnita ka-
sarna. Vojaki jo strajšijo. To kasarno hoče-
mo. Če nam jo ne da, jo bomo vzeli. Če nas
pri tem postreže, jim bomo hvalečni. To je
naša zadnja prošnja. Potem pa ... potem
pa ... potem pa ..."

"Kaj pravil mož pravkar?" ga je oprezno
prekinil krvo-
lok.

"Da nič več ne odgovarja za vse, kar pri-
de!" sem prestavil. "In da bo teh petnajst-
tisoč poklalo vaših petsto Kozakov v enem sa-
mem naokolu, če nam ne ..."

"Groziti mi hočete?" je zaškrtal.

"Samo opozoriti!" sem hladno odgovoril.

"Ven!" je zarjul in pograbil revolver.

"In kasarna?" je zatulil Dr. Bockhorn.

"Ven!"

"Pa kasarna?" sem ponovil ves srdit.

Sedaj je že drugi pot skočil med nas in po-
veljnika kapetan. "Prosim vas, pojdite!" je
zaklical prosoče. "Je nesmiselno ... Ne smem
dopustiti ..."

"Pokrbite, da se bo čim manj teh Hunov
vrnilo domov!" se je zarezal krvo-
lok.

Polkovni zdravnik se je zjokal, Dr. Bock-
horn je kakor blasen. "Vse je izgubljeno, vse
je izgubljeno ..."

Sedim poleg Seydlitz na prični. Naspro-
ti nam se premetava dolgi pionir. Po obrasu
in rokah je lisast. "Prokleti psi," stoka, "pro-
kleti psi ..."

"Svoji usodi sem kljuboval," je počasi de-
jal Seydlitz. "Zakaj sem baš jaz obsojen v to
leno brezdelje, med tem ko se morajo moji ka-
maradi dan za dnem boriti za svoje življenje,
si vedno mislim." Pogledal je okoli sebe in
sklenil roke. "Sedaj sem se sprijaznil s to
mislijo ..."

Ali govori resnico? Ali govori tako le, da
bi me ohrabil v pričo vse te grozote? Da bi
nam vdahnil smisel tega nesmiselnega trplje-
nja?

"Nič se nam ne bo treba sramovati, ko se
bomo vrnili domov," je nadaljeval. "Ne bo-
mo nosili križcev na prsih, ne, ne bomo ... Pa
se nam bo videlo na očeh, da nismo samo stali
ob strani ... In mogoče bo kdo zasopel: Ta
je bil v Tockojem ... Dasiravno nismo več na
fronti, pa smo vendarle zaradi Nemčije tu ..."

(Dalje prihodnjik.)

F. C. Weiskopf:

Cimbura ali brivčove
sanje

Ce že ni mogel postati plavar-
ski mojster, kot njegov ranjki
oče, je hotel brezposojno posta-
ti vsaj nekaj aličnega kot gos-
pod Vejrstek.

Goreče se učil in je lepo napre-
doval.

Kaj se ve, mogoče bo ... Mla-
di gospod Vejrstek itak ne bo
hotel prevzeti očetovega podjet-
ja ... In potem, gospod Vejr-
stek je bil vendar član istega
društva kot njegov oče, zato ni
bilo izključeno ... Torej skratka,
lahko bi se moglo pripetiti, da
bo postal nekoč sam lastnik Pa-
riškega higienskega brivskega
salona.

Videl se je že, kako pleše v
elegančni halji (rumeni, ne beli,
kakršne nosijo pomočniki) po
brivnici in kako pozdravlja stal-
ne goste.

Priučiti pa se mora še na vsak
način gugajočim korakom in o-
kroglim kretanjem rok! Sploh
vsemu svetovnjaškemu obnaša-
nju!

"Da, to pa zna," je govorila
zmeraj gospa Vejrstkovna, "zla-
sti pri ženskah. Da le pride takle
kebreček v brivnico, se zna že
zmeraj zaljub svojim enajstpet-

desetim letom v nekem oziru ob-
našati! ... Sicer ni prihajala
prečesto v salon, toda vsakokrat,
kadar je prišla, se je smeraj zno-
va jezila na oddelek za ženske
goste.

"Da, to pa zna! Pri meni se
veda ne. Namreč!" je nato zme-
raj razdražena pristavila.

Nakar je gospod Vejrstek
stalno odvrnil:

"Pojd! no, tega ne razumeš;
to spada k obrti. Ali naj maš po-
aljšem gospodine h konkurentu?
Toda ti pač nimaš nikakega ob-
zora!"

Zal, pa tudi neka gospodična
ni imela nikakega obzora in je
zila iz ljubosumnosti gospodu
Vejrstku pol litra vitrijoia v o-
braz. Radi tega je izgubil gospod
Vejrstek obe oči in v častni
mesti v obrtni zbornici in pri ve-
terarskem društvu. Tudi pari-
ški higienski brivski salon je
moral opustiti. Prodajal je ne-
kemu daljnemu sorodniku in se
je preselil na deželo.

Cimbura se je prav tedaj izu-
čil. Novi šef mu ni ugajal. Ta
šef mu je namreč odpovedal služ-
bo!

III.

Ker je bil razvajen od razkoš-
nosti, ki je vladala v Pariškem
higienskem salonu, ni mogel do-
biti Ladislav takoj primerne-
ga novega mesta.

Konečno je po dolgem iskanju

odkril nekaj vsaj napol sprejem-
ljivega.

— Bral je v časniku:

"Staro in vpošano podjetje v
zelo prometnem delu mesta, Suk-
narska ulica, išče mladega po-
močnika, dobro moč, ki razume
vse v to stroko spadajoča dela."

Zmožnim prosilcem s dobrimi
izpričevami in skromnimi zahte-
vami se je obetalo stalno mesto.

Cimbura je šel v Suknarsko uli-
co in se je predstavil.

V prvem trenutku mu je tu
prav ugajalo, pozneje seveda —
ko se je pobliže ogledal — je za-
pazil razliko med Konjim trgov-
ni in Suknarsko ulico. Sicer je bilo
vse snažno, čisto in v redu: na
mizne plošče iz marmorja, okvi-
ri pri arcah iz orehovega lesa,
gostje počeni — vendar pa je
manjkalo nekaj ... nekaj ...

Skratka: to tu je bila brivni-
ca in ne salon! O Parizu in higie-
ni pa ni niti govora! Peno in koci-
no si enostavno mazali na roko
namesto na patentirano smuka-
lo za peno, razen tega pa ni bilo
tu nobene specialitete, kot na pri-
mer napravljane svedrastih ko-
drov. (Da je ta specialiteta manj-
kala, je bilo Cimburi sicer prav —
od dogodka z vitrijolom je bil
proti ženskim gostom zelo neza-
upljiv.)

Medtem ko sta se dala oba lo-
kala za silo še primerjati, pa to
ni šlo pri obeh seših.

Tisti iz Suknarske ulice je bil
majhen, neznan, še ne trideset
let star in nezanesljive naglice v
kretanjih. Razen tega je bil rde-
čelas.

Njegovi prijatelji so ga ime-
novali "malo Papirko". S prav-
nim imenom pa se je pisal Vin-
cenc Kalivoda.

Cimbura mu je ugajal.

Cimburi pa je manj ugajal ...
toda, kako je že rekel slaščičar
sestre Lidke, s katerim se je La-
dislav posvetoval, predno je na-
stopil službo?

"No da, tle sefi so vsi enaka
drhal, zanesi se na to! Toda saj
te ne bo stalo glavo in poroč-
tudi še nisi s tem mestom ..."

To pa je bil napačen sklep!

Komaj pet mesecev kasneje je
bil Ladislav s tem mestom po-
ročen!

Poročil se je s tem mestom
preko Amalijs, druge hčerke gos-
poda Pazourek, ki je bil preje
lastnik brivnice v Suknarski uli-
ci in čigar ime je še bilo zapisano
na izvesku — z malimi črkami
in s križem za poslednjo črko:

VINCENC KALIVODA

preje Emanuel Pazourek +
brivce, lasničar in izpr. lasuljar

Cimbura je ostal nekoč po ne-
previdnosti s to hčerko pri kavi
sam v zadnji sobi in tedaj se je
zgodilo.

To se pravi — zgodilo se prav
za prav in nik.

Hčerka je bila brez mikavno-
sti in kakor zaprana. Ladislav pa
pri vsaj mladosti zelo previden
in prav nič željan kake pustolov-
šine. Toda bila sta pač sama v
sobi in položaj je tako rekoč za-
hteval, da se kaj zgodi. Tudi ni
hotel Ladislav za nič na svetu
veljati za nevljudnega in iz-
kušenega.

Dvignil se je in je stopil k
Amaliji.

Mati, vdova po Pazourek, pa
se je v pravem trenutku prika-
zala.

Sicer se je Cimbura samo "na-
slonil" na dekle, a že to je vdovi
zadostalo.

Bila je v takih slučajih izku-
šena in je natančno vedela, kako
se mora obnašati, saj je pred
dvema letoma prav ob slinčnem
dogodku omočila starejšo hčer. S
Kalivodom. Ta je sicer meril na
brivnico in je šel nekoliko dalje
kot Ladislav — toda večja vdris-
nost Cimbure ni vdove prav nič
motila! Grozilo se je postavila
predenj in je rekla počasi, ka-
kor bi vsako besedo precejala
skozi zobe:

"Torej takale ste! ... Poglej-
te si no! ... Mlademu dekletu ...
in zraven tega še v hiši njene
matere ...! No, kaj boste rekli
k temu!"

Cimbura ni k temu nič rekel.

Dvignil je samo roko in je na-
pravil kretajo, kot bi hotel ujeti
muho, o kateri pa je že naprej
vedel, da bo odletela.

Nato je roko spustil in se je
bedasto hehetal.

"Prav nič se vam ni treba sme-
jati!" je zakričala vdova. "Se te-
ga bi bilo treba! ... Toda pri
meni ste našli na napačno,
moj ljub! Veste, kaj se bo sedaj
zgodilo, mladi mož? Oženili se
boste ... in sicer takoj! Ste raz-
umeli?"

Cimbura je bil drugačen člo-
vek, kot na primer Lidkin sla-
ščičar.

Ta je sicer medtem podedoval
po svojem dedu — Lidko pa je
enostavno zapustil.

"Ves, če bi se dekle ne posta-
ralo," je rekel prav prijateljsko
Ladislavu, "bi jo mirno obdržal
pri sebi, kajti sicer ima prav do-
ber značaj ..."

Sam ga pa ni imel.

Cimbura je bil podoben svoji
sestri.

IV.

Cimbura ni bil nikak Adonis.
Imel je vodene modre oči, rjav-
kaste lase, top nos, velike uhlje
in razen peg in ploščatih nog no-
benih posebnih znamenj.

Cimbura ni bil nikak Adonis,
toda brez dvoma bi mogel najti
ženo, ki bi "predstavljala" nekaj
več kot Amalijsa.

Amalijsa je bila namreč mra-
va. Po očetu. "Ta je bil tudi sme-
raj kot izpljunjen," so govorili v
družini, "pravi mrtvak!"

Bil je bolan na pljučih in s pet-
inštiridesetimi leti se je že pre-
selil onstran. Sedaj je ležal pod
briljanom in praprotjo, zalivala
ga je pa njegova žena. (Zmeraj
ji je pač delal preglavice!)

Hvala bogu, da mu je bila po-
dobna Amalijsa samo po zunanj-
sti: ta ni imela nič na pljučih
in je bila sicer povsem poraben
človek.

Za to je skrbel njena mati;
ta pa je bila drugače zgrajena
kot njen ranjki — v vsakem o-
ziru! Če je šla predpoldne po sad-
nem trgu, je poulična dečad kri-
čala zanjo: "Mjostiva, dajte no,
da vam jih nesemo!" Pri tem
so si držali roke pred prsi in so
jih tresoce premikali, kot bi no-
sili nekaj testenega.

Kričali pa so od daleč in so jo
takoj popihali, kajti vdova ni bi-
la plašljiva in mirna kot njen
preminuli, za katerim so mogli
brez nevarnosti popevati:

"Ubogi zelenec,
boš kmalu grizel travo?"
Vdova je znala kaj hitro pripel-
jati zasuenico.

Bila je energična. Če je bilo
treba — in zmeraj je bilo tre-
ba! — je šla z glavo skozi zid.

Bila je doma gospodar in v
brivnici šef. Kalivoda je bil šef
samo zunaj na izvesku. Pri bla-
gajni je sedela ona! — Celo na-
pithina je morala biti zaračuna-
na ...

O rečeh in ljudeh je imela čvr-
ste nazore:

"Časnikov ni treba brati; vsi
skupaj so samo goljufija, saj sto-
ji itak vsak dan kaj drugega v
njih!"

"Otroke je treba vzgajati z ro-
ko, to koristi zdravju!"

"Može je treba skopo držati,
sicer postanejo razkošni!"

Amalijsa je bila dobra učenka
svoje matere, Cimbura je to v za-
konu opazil:

Časnikov ni bilo.

Otroka, slabotnega sedemme-
sečnika, so vzgajali z roko.

Njega samega pa so silno sko-
po držali: pri mizi, z denarjem
in tudi drugače.

Tisto "drugače" ga ni preveč
motilo; bil je v takih rečeh zdra-
žen — slaba hrana pa mu je šla
k srcu.

(Dalje prihodnjik.)

Za kratek čas

Kaj pravite, koliko sem star?"

"56 let!"

"Točno! Kako pa ste na to

prišli?"

"Poznam človeka, ki je star

28 let, ta pa je le na pol tepec!"

Vojaske zdravnik vpraša —

razsajala je ravno nevarna na-

lezijska bolezen — zjutraj v

bolnici:

"Koliko jih je umrlo?"

"Devet!"
"Kako? Saj sem vendar
zdravila za deset!"

NA PRODAJ JE

5-sobna hiša, dve loti, uhod
garažo iz odpredaj. Vse mode-
no opravljeno. Krasni dom in
hitro prodajo ga damo za \$3000.
Oglasite se osebno na: 2622 So.
Kenilworth, Berwin, Ill. (Adv.)

Naročite Mladinski list, na
bojli mesečnik za slovensko
mladino!

NAROČITE SI DNEVNIK LIST PROSVETA

Cenjeni brat (sestra) S. N. P. J.!

Po sklepu 9. redne konvencije se sedaj lahko naroči na list Prosveta
prišteje eden, dva ali tri člane in eno družino in iz enega člana k
naročnini. List Prosveta stane za vse enako, za člane ali nečlane \$6.00
eno leto naročnina. Ker pa člani še plažajo pri zaslugi \$1.20 za to
se jim to prišteje k naročnini. Mi prištejemo enega, dva ali tri člane
ene družine k eni naročnini. Torej sedaj ni varoka, reči, da je list
drag za člane S. N. P. J. List Prosveta je vaša lastnina in gotovo
shoro v vsaki družini nekdo, ki bi rad čital list vsak dan. Torej sedaj imaj
prihiko, da se tudi vi naročite na dnevnik Prosveta. Čena lista Prosveta je

Za Zdrži. države in Kanado \$6.00	Za Člone in Chicago je \$1.20
1 tednik in..... 4.00	1 tednik in..... 4.00
2 tednika in..... 3.00	2 tednika in..... 3.00
3 tednika in..... 2.40	3 tednika in..... 2.40

Izpolnite spodnji kupon, priložite potrebno vsoto denarja ali New
Order v planu in si naročite Prosveto, list, ki je vaša lastnina.

Pojasnilo:—Vselej kakor hitro kateri teh članov preneha biti član S.N.P.
ali če se preseli proč od družine in bo zahteval sam svoj list tednik, bo
moral tisti član iz dotične družine, ki je tako skupno naročen na dnevnik
Prosveto, to tako naznaniti upravitelju lista, in obenem doplačati delu
vsoto listu Prosveta. Ako tega ne stori, tedaj mora upravitelj liste
datum za to vsoto naročnika.

PROSVETA, S.N.P.J., 2657 So. Lawrence Ave., Chicago, Ill.

Priložite polnjam naročnino na list Prosveta vsoto \$

Ime Čl. družina št.

Naslov

Mesto Država

Nov naročnik Star naročnik

Ustavite tednik in ga priplajte k moji naročnini od sledečih članov mo-
družine:

Ime Čl. družina št.

Ime Čl. družina št.

Ime Čl. družina št.

PRIDRUŽITE SE

VELIKEMU IZLETU

DNE 29. MAJA TEGA LETA, NA
ORJAŠKEM PARNIKU

MAJESTIC

od White Star Linije, kateri prevozi v pet in pol dneh. Na parniku
bo izvrstna posluga, dobra jedila in pijača; velike zračne kabine
in prostorne društvene dvorane.

Velik popust se dobi, ako se vzame povratna karta.

Za pojasnila obrnite se na:

KASPAR AMERICAN STATE BANK

1900 BLUE